

20375 - Tasavvuf tarikatları ve bu tarikatlara katılmanın hükmü

Soru

Tasavvuf tarikatları arasında şiarı: "Tarikat, Hakikat ve Marifet" olan Şeriat diye bir tarikat var mıdır? Rasûlullah -sallallahu aleyhiş ve sellem-'in, tasavvufçular tarafından aynı adla bilinen bu tarikatları ashâbına öğrettiği doğru mudur?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

"Sufiye (Tasavvuf) kelimesinin, başka bir şeye değil de yün (sûf) giymeye nispet edildiğini bilmemiz gerekir.

Nitekim Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Doğru olan; Sufiye isminin, yün giymeye nispet edilmesidir.

-Safvetu'l-Fukahâya nispet edilmesidir, denilmiştir.

-İbâdet etmeleriyle bilinen Arap kabilelerinden Sûfa b. Ed b. Tance'ye nispet edilmesidir, denilmiştir.

-Suffe ashabına nispet edilmesidir, denilmiştir.

-Safâ'ya nispet edilmesidir, denilmiştir.

-Safvet'e nispet edilmesidir, denilmiştir.

-Allah'ın huzurunda öndeki saffa nispet edilmesidir, denilmiştir.

Bu görüşlerin hepsi zayıftır.Şayet böyle olsaydı, Safî veya Safâî veya Safevî veya Suffî denilmesi,

Sûfî denilmemesi gerekirdi."[1]

Tasavvuf, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözüyle kendilerine övgüde bulunduğu üç altın dönemden sonra ortaya çıkmıştır:

[خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ] [رواه البخاري ومسلم]

"İnsanların en hayırlıları, benim asrımda yaşayanlardır. Sonra onları takip edenler, sonra da onları takip edenlerdir."[2]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

"Sûfiye (tasavvuf) lafzına gelince, üç altın dönemde (sahâbe, tâbiîn ve etbâut'tâbiîn dönemlerinde) bu lafız bilinmiyordu. Ancak bundan sonraki dönemlerde bu lafızla konuşmaya başlandı."[3]

(Sorunuzda zikrettiğiniz) bu ve benzeri tarikatlar, en hayırlı dönemlerin üzerinde buldukları Kitap ve sünnete aykırı olan bid'at tarikatlardandır. Nitekim bu tarikatların her bir şeyhi, kendisini diğerlerinden üstün ve farklı kılan, dîne aykırı olan ve müslümanların safını bölen, bir zikir ve ibâdet yolu icat etmiştir.

Halbuki Allah Teâlâ,dînini kemâle erdirmek ve üzerine nimetini tamamlamak sûretiylebu ümmete büyük bir lütuf ve ihsanda bulunmuştur. Bu sebeple her kim, İslâm dîninin getirmediği bir ibâdeti veya yolu getirirse, o kimse, Allah Teâlâ'nın buyruğunu yalanlamış ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i de hiyânetle itham etmiş demektir.

Bu bid'atlarla birlikte yalan da olabilir. Şöyle ki: Bu tarikat şeyhlerinden birisi, bu tarikatını, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den aldığını veya kendilerinin,Râşid halifelerin yolu ve hidâyeti üzere olduklarını iddâ edebilir.

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu âlimlerine şöyle soruldu:

"İslâm'da Şazliye ve Halvetiye tarikatları gibi tarikatlar var mıdır? Bu tarikatlar var ise, bunun delili nedir? Hak Teâlâ'nın şu sözü ne anlama gelmektedir?

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ [سورة الأنعام الآية:

153]

"Şüphesiz bu (İslâm), benim dosdoğru yolumdur. Artık ona uyun, başka yollara (dalâlet yollarına) uymayın. Yoksa o yollar sizi parça parça edip O'nun yolundan ayırır. İşte size bunları Allah sakınasınız diye emretti." [4]

Yine Allah Teâlâ'nın şu sözü ne anlama gelmektedir?

[وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ [سورة النحل الآية: 9

"Yolun doğrusu Allah'ındır. Yolun eğrisi de vardır. Allah dileseydi, hepinizi doğru yola iletirdi." [5]

Farklı yollar nelerdir? Allah'ın yolu nedir? Sonra İbn-i Mes'ud'un rivâyet ettiği hadisteki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözü ne anlama gelmektedir:

خَطَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطًّا بِيَدِهِ ، ثُمَّ قَالَ : هَذَا سَبِيلُ الرُّشْدِ ، ثُمَّ خَطَّ عَنْ يَمِينِهِ وَ عَنْ شِمَالِهِ خَطُّوطًا ، ثُمَّ قَالَ : هَذِهِ سُبُلٌ ، عَلَى كُلِّ سَبِيلٍ مِنْهَا شَيْطَانٌ يَدْعُو إِلَيْهِ

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bizim için eliyle yere bir çizgi çizdi. Sonra şöyle buyurdu:

-Bu, doğru yoldur.

Ardından o çizginin sağına ve soluna çizgiler çizdi. Sonra da şöyle buyurdu:

-Bunlar ise, dalâlet yollarıdır. Her yolun üzerinde o yola çağırın bir şeytan vardır."

Bunun üzerine İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu âlimleri şöyle cevap verdiler:

"İslâm'da yukarıda zikredilen bu ve benzeri tarikatlardan hiçbir şey yoktur. İslâm'da, sorunuzda zikrettiğiniz iki âyet ve hadis ile birlikte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözünün delâlet ettiği şu şey mevcuttur:

اِفْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَافْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً، وَسْتَفْتَرِقُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدَةً. قِيلَ: مَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: مَنْ كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي

"Yahudiler, yetmiş bir fırkaya ayrıldılar. Hristiyanlar yetmiş iki fırkaya ayrıldılar. Bu ümmet ise yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Biri dışında hepsi cehennemdedir.

Bunun üzerine:

-O fırka hangisidir ey Allah'ın elçisi? Diye soruldu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Bugün benim ve ashâbımın bulunduğu yol üzere olanlardır."

Yine Rasûlullah -sallah aleyhi ve sellem- bu konudaki şu sözüdür:

لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي مَنْصُورِينَ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَذَلَهُمْ وَلَا مَنْ خَالَفَهُمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ عَلَىٰ ذَلِكَ

"Ümmetinden bir tâife, hak yolda muzaffer olacaklardır.Allah'ın emri gelinceye (kıyâmet kopuncaya) kadar onları yüzüstü bırakanlar ve onlara aykırı hareket edenler onlar bu hâl üzere iken onlara hiçbir zarar veremeyeceklerdir."

Hak, Kur'an-ı Kerim'e ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sahih ve sarih sünnetine uymaktır. Allah'ın yolu işte budur. O, dosdoğru yoldur. Yolun doğrusudur. İbn-i Mes'ud'un hadisinde zikredilen dosdoğru yoldur. Bu, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbı ile bu ümmetin selefinden onlara tâbi olanların ve onların yolundan gidenlerin izlediği yoldur. Bunun dışındaki yollar ve fırkalar, Allah Teâlâ'nın şu sözünde bahsettiği yollardır:

[وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ... [سورة الأنعام الآية: 153 ...

"... başka yollara (dalâlet yollarına) uymayın.Yoksa o yollar sizi parça parça edip O'nun yolundan ayırır. İşte size bunları Allah sakınasınız diye emretti."[\[6\]](#)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[\[1\]](#) Mecnû Fetâvâ İbn-i Teymiyye, c:11, s:195

[2] Buhârî, hadis no: 2652. Müslim, hadis no: 2533

[3] Mecmû Fetâvâ İbn-i Teymiyye, c:11, s: 5

[4] En'am Sûresi: 153

[5] Nahl Sûresi: 9

[6] En'am Sûresi: 153) (İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları; c: 2, s: 283-284